

**Partij voor
de Dieren**

Gemeenteraadsfractie Pijnacker Nootdorp

Jaarverslag 2020

Flamingo's in natuurgebied de Groenzoom, Pijnacker

Fractie Partij voor de Dieren
Gemeente Pijnacker-Nootdorp
April 2021

Voorwoord

2020 was een bijzonder jaar vanwege de coronacrisis, die de gehele samenleving heeft geraakt. Mensen zijn dierbaren verloren, hebben te maken gekregen met grote onzekerheden en soms werd het fundament onder zekerheden weggeslagen. Een pandemie, die zijn weerga niet kent.

De meeste gemeenteraadsvergaderingen werden digitaal en fysieke bijeenkomsten werden afgelast. Toch ging het politieke werk door, zij het dat de politieke dynamiek tijdens vergaderingen en ook het sociale aspect eronder te lijden heeft gehad.

In 2018 heeft de Partij voor de Dieren 2 zetels behaald tijdens de gemeenteraadsverkiezingen. Er is een raadsbreed hoofdlijnenakkoord gesloten, die mede is gesteund door de fractie van de Partij voor de Dieren. Bijzonder hieraan is dat het college werkzaam is voor de gehele gemeenteraad. De wethoudersposten zijn ingevuld door de vier grootste partijen. Het is een duurzaam en diervriendelijk hoofdlijnenakkoord geworden, waarbij er ruimte is voor nadere invulling, debat en wisselende meerderheden. Dit bevordert de samenwerking en verbetering van besluiten. Door deze politieke werkwijze blijft de fractie de vrijheid houden om op onderdelen, waar we ons echt niet in kunnen vinden, tegen te kunnen stemmen.

Onze inzet is en blijft om ons met volle overtuiging in te zetten voor dierenwelzijn, natuur en milieu en kwetsbare groepen mensen in onze gemeente.

Ganzen Ackerdijkse Plassen

April 2021, Carla van Viegen,

Fractievoorzitter Partij voor de Dieren, gemeenteraad Pijnacker-Nootdorp

Samenstelling fractie

De fractie bestaat sinds 2018 uit de volgende leden:

- Carla van Viegen, fractievoorzitter;
- Annemieke Hulsbergen, raadslid;
- Yvonne Verhoeff, fractielid van buiten de raad.

Taken in de gemeenteraad

De fractievoorzitter, Carla van Viegen, maakt deel uit van het fractievoorzittersoverleg: het presidium, dat tweemaandelijks wordt gehouden en wanneer nodig vaker.

Daarnaast is de fractievoorzitter één van de vier voorzitters van de gemeenteraad tijdens de beeld- en oordeelsvormende raadsvergaderingen en lid van de agendacommissie, die maandelijks vergadert.

Ook is de fractievoorzitter onderdeel van de werkgeverscommissie, die de werkgever is van de griffiemedewerkers.

Annemieke Hulsbergen is lid van de raadswerkgroep omgevingswet en de auditcommissie, die beide gemiddeld tweemaandelijks bijeenkomen. De raadswerkgroep omgevingswet is een klankbordgroep van de raad die in een vroeg stadium meedenkt in het opzetten en beproeven van de toekomstige producten die deel gaan uitmaken van de nieuwe omgevingswet die in 2022 van kracht wordt.

Wat doet de auditcommissie? De gemeenteraad moet de gemeentelijke organisatie kunnen controleren. Hiervoor heeft de gemeenteraad de auditcommissie in het leven geroepen. De auditcommissie ondersteunt de gemeenteraad bij financieel-technische onderwerpen. Het is een afstemmingsoverleg over onderwerpen die vooral te maken hebben met de accountant. De auditcommissie brengt hierover gevraagd en ongevraagd advies uit aan de gemeenteraad.

Wat zijn de taken van de auditcommissie?

- Afstemmen jaarlijkse onderzoeksprogramma door de accountant;
- Adviseren over (tussentijdse) rapportages en andere verslagen van de accountant;
- Evalueren van de werkzaamheden van de accountant;
- Toezicht houden op de kwaliteit van interne en externe financiële rapportages en het bespreken accountantsrapporten, programmaverantwoording e.d.;
- Bespreken van het controleprotocol en opdrachtverstrekking, managementletter en rapport van bevindingen;
- Bespreken van de door de griffier beheerde raadsbudgetten;
- Kascontrole van de jaarlijkse verantwoording van de fractiegelden.

Leeswijzer

De gemeentelijke inspanningen worden in dit jaarverslag op de navolgende thema's nader weergegeven en waarbij de belangrijkste onderwerpen nader worden beschreven.

1. Werkwijze gemeenteraad
2. Dierenwelzijn
3. Natuur
4. Milieu
5. Gezondheid
6. Ruimtelijke ordening
7. Mobiliteit
8. Onderwijs
9. Sociaal Domein
10. Financiën
11. Algemene Plaatselijke Verordening (APV)
12. Begroting 2021
13. Schriftelijke en technische vragen
14. Moties en amendementen
15. Persberichten
16. Media/Communicatie
17. Werkbezoeken

*"Yes, the planet got destroyed.
But for a beautiful moment in time we
created a lot of value for shareholders."*

1. Werkwijze gemeenteraad

De gemeenteraad in Pijnacker-Nootdorp werkt volgens het zogenaamde BOB-model. De maandelijkse vergadercyclus bestaat uit achtereenvolgens een Beeldvormende, Oordeelsvormende en Besluitvormende vergadering. Tijdens de beeldvormende vergadering worden technische, politieke en verhelderende vragen gesteld zonder een oordeel uit te spreken. Tijdens de oordeelsvormende vergadering wordt door de fracties een oordeel gegeven over de diverse agenda-onderwerpen en wordt er onderling en met het college gedebatteerd. Ook worden er dan politieke vragen aan het college gesteld. Tijdens de besluitvormende vergadering kunnen moties en amendementen worden ingediend, waarover wordt gedebatteerd en wordt er een besluit genomen over de geagendeerde onderwerpen.

2. Dierenwelzijn

In 2020 heeft de gemeente Pijnacker-Nootdorp een tienpuntenplan opgesteld om dierenwelzijn in Pijnacker-Nootdorp te verbeteren. Dat is gebeurd na een ronde tafel bijeenkomst met diverse belanghebbenden en gemeenteraadsleden. Het plan is opgenomen in de evaluatienota, waarbij de dierenwelzijnsnota uit 2016 werd geëvalueerd.

De definitie van dierenwelzijn is niet compleet. We missen bij de definitie de volgende onderdelen: juiste voeding, vrij van fysiek en thermaal ongerief, vrij van verwondingen, vrij van angst en chronische stress. De PvdD heeft hiervoor een amendement ingediend, maar die is verworpen.

In de nota staat dat het niet nodig is om nieuw of aanvullend beleid te formuleren aangezien landelijk al veel is gereguleerd. De PvdD vindt dat ook plaatselijk nog veel kan worden verbeterd, zoals bijvoorbeeld aanvullend beleid voor beschutting van weidedieren tegen extreme weersomstandigheden en beleid om overlast door assimilatieverlichting voor dieren te verminderen.

Zeer veel weidedieren ondervinden jaarlijks gezondheids- of welzijnsproblemen ten gevolge van extreme weersomstandigheden zoals extreme hitte, droogte, regen of kou. De PvdD vindt dat het welzijn van weidedieren thuishoort bij de dierenwelzijnsnota en dat missen we bij de evaluatie. Ook het toezicht en handhaving op het welzijn van deze dieren verdient meer aandacht door de handhavende instanties! De PvdD gaat dit aankaarten bij de bespreking van het nieuwe ruimtelijke beleid in de Omgevingsvisie.

De Partij voor de Dieren heeft al jaren aangedrongen op financiële ondersteuning voor de Wildopvang in Delft, waar honderden dieren per jaar vanuit onze gemeente worden opgevangen. Een mooi succes voor de PvdD is de vergoeding voor de wildopvangen in Delft en Den Haag! Daar heeft de PvdD jaren voor gestreden!

De gemeente werkt samen met de Stichting Kennis- en Adviescentrum dierplagen (KAD) uit Wageningen t.a.v. de aanpak plaagdieren. We ondersteunen het uitgangspunt: 'niet bestrijden tenzij', maar pleiten ook voor een diervriendelijke aanpak als er toch bestreden moet worden. In de nota staat dat in overleg met onder andere Staatsbosbeheer de toenemende overlast van ganzen, maar ook loopeenden, zwanen, en kauwtjes wordt onderzocht. Ook hier pleiten we met klem om dieren niet te doden maar te kiezen voor een diervriendelijke aanpak.

Tijdens het Rondetafelgesprek over Dierenwelzijn is aangegeven dat er veel overlast wordt ervaren door hondenuitlaatservices in het Hondenbos bij het recreatiegebied de Dobbepas. Mensen durven vaak hun hond daar niet meer uit te laten omdat hun hond besprongen wordt door een roedel loslopende honden. Angstige honden worden daardoor nog banger. De PvdD heeft gepleit voor een aparte locatie voor het uitlaten van honden van hondenuitlaatservices.

De PvdD is verheugd dat de natuureducatie bij de Papaver gehandhaafd blijft, want natuureducatie voor kinderen is enorm belangrijk, zodat de jeugd zich bewust wordt van het belang van natuur en zich er verantwoordelijk voor voelt.

Ibis in de Groenzoom

Voor een betere kennisdeling, informatieuitwisseling en het maken van afspraken zullen BOA's uit de diverse domeinen op uitdrukkelijk verzoek van Staatsbosbeheer (SBB) en uitnodiging van de gemeente in het vervolg periodiek overleggen. In het begin zal daarbij onder andere worden gesproken over overlast voor de natuur door honden; de toename van het aantal hondenuitlaatservices; paardenmest, (vis)stroperij en afvaldump. De PvdD vindt dit een goede ontwikkeling, waardoor er meer toezicht in de buitengebieden komt.

De PvdD is ook zeer content over de gemeentelijke voorlichting over dierenwelzijn, zoals het belang van chippen van katten, bewustwording bij eigenaren over de schade door katten aan de vogelstand en overlast voor natuur door honden. Ook kan worden gedacht aan voorlichting m.b.t. het tegengaan impulsaankopen van dieren, castratie van katten, hondenbeleid, het diervriendelijk houden van hobbydieren, landbouwhuisdieren en regelgeving hierover, schuilstallen en opvangmogelijkheden voor wilde dieren, zoals egels en vogels.

Jaarlijks verdrinken miljoenen padden en salamanders in onze rioolputten, voornamelijk tijdens de paddentrek. Fijn dat de gemeente dit probleem gaat aanpakken om sterfte te voorkomen, evenals de aanpak om vissterfte te voorkomen bij het baggeren.

De participatie bij bijeenkomsten van beleidsmedewerkers en bestuurders met diverse dierenwelzijnsorganisaties juichen wij toe. Contact met de politie en brandweer over dierenwelzijn is hierbij wat ons betreft ook een aandachtspunt.

En helemaal blij verrast is de PvdD over het onderzoeken van de mogelijkheid om mee te dingen naar de jaarlijkse prijs voor de meest diervriendelijke gemeente. Laten we zorgen dat onze gemeente deze prijs gaan *winnen!*

Een mooi resultaat voor jarenlang knokken voor een beter dierenwelzijn en een stap in de goede richting. Daarom heeft de fractie van de PvdD ingestemd met het voorstel.

Pony's Delfgauw

Paardenwelzijn

Bij de besprekingen van het ruimtelijk beleid is er aandacht gevraagd voor verbetering van paardenwelzijn in de gemeente. De gemeente huisvest veel paarden, wiens welzijn mogelijk door de toenemende verstedelijking en belemmerende regels in de knel komen. Er is veel vraag naar weidegang voor paarden en het bieden van mogelijkheden om buiten te kunnen rijden. Paardenbedrijven zullen hun bedrijf moeten aanpassen aan nieuwe dierenwelzijnseisen.

Paarden zijn sociale kuddedieren en horen niet solitair gehouden te worden. Dus het kunnen hebben van sociaal gedrag, een aantal uren per dag vrij kunnen bewegen in de buitenlucht, weidegang, voldoende beweging en voldoende ruwvoer horen daarbij. De gemeente kan het paardenwelzijn ondersteunen door een positiever beleid te voeren en tegemoet te komen aan wensen van paardeneigenaren, zoals ruimtelijk mogelijkheden bieden tot vrije beweging in de buitenlucht, weidegang, mogelijkheden voor schuilmogelijkheden van weidedieren tegen extreme omstandigheden en het bieden van goede ruiterspaden en verbindingen tussen recreatiegebieden, zoals die tussen de Groenzoom en de Balij.

IJsvoegel Ackerdijkse Plassen

3. Natuur

Bij alle ruimtelijke en woningbouwplannen heeft de Partij voor de Dieren prioriteit gegeven aan de belangen van de natuur en het natuur inclusief bouwen.

Beheerplan baggeren

De PvdD blijft erop hameren dat er zorgvuldig wordt toegezien en gehandhaafd op de uitvoering van de werkzaamheden ingevolge de Wet Natuurbescherming en de Gedragscode Wet natuurbescherming Waterschappen 2019, zodat dieren zo min mogelijk worden verstoord door de werkzaamheden en dat er zeker niet in de broedperiode wordt gebaggerd! Te vaak worden dieren verminkt en ernstig verstoord tijdens maai- en baggerwerkzaamheden. De PvdD blijft hier zeer kritisch op en stelt regelmatig vragen hierover.

Biodiversiteit en natuurinclusief bouwen

Onze fractie laat geen kans onbenut om deze thema's te benoemen. De afgelopen jaren is hierdoor steeds meer aandacht gekomen voor biodiversiteit en natuurinclusief bouwen en wordt er nu 'aan de voorkant' al aandacht aan besteed (oftewel de ambtelijke organisatie besteedt er al aandacht aan voor voorstellen naar de raad komen). Ook wordt er geen boom in ons dorp omgehakt zonder kritische vragen van onze fractie, vragen we waar mogelijk om aanplant van nieuwe mini-bossen en bomen, en pleiten we bij elk bouwplan voor verplaatsen van aanwezige bomen in plaats van omhakken,

4. Milieu

De PvdD heeft op diverse momenten aandacht gevraagd voor lucht- water- en bodemkwaliteit, zeker ten aanzien van de vervuiling door de glastuinbouw! Ook PFAS, stikstofemissies en algemene monitoring van de luchtkwaliteit blijven continue aandachtspunten. We hebben ons aangesloten bij een initiatief om een burgermeetnetwerk voor de lokale luchtkwaliteit te starten.

De Partij voor de Dieren heeft twee jaar geleden een motie ingediend voor de 'ja-ja sticker'. Die is toen verworpen. In 2020 is door een lokale partij wederom een motie ingediend om de 'ja-ja sticker' in te voeren. De PvdD heeft dit voorstel gesteund en het is ditmaal wel aangenomen.

5 Gezondheid

Nota lokaal gezondheidsbeleid 2020-2024

In een eerdere motie heeft de PvdD verzocht om gezonde voeding op te nemen in het lokale gezondheidsbeleid. De motie werd eerder verworpen, maar het onderwerp werd toch in 2020 in de Nota lokaal gezondheidsbeleid toegevoegd. Een mooi succes! De PvdD heeft gevraagd om ook het Voedingscentrum te betrekken bij het speerpunt gezonde voeding (het voedingscentrum adviseert om minder vlees te eten). Daarnaast is het college gevraagd om in gesprek gaat met de sportkantines om gezonde voeding in sportkantines veel meer onder de aandacht te brengen. Dit is toegezegd door het college!

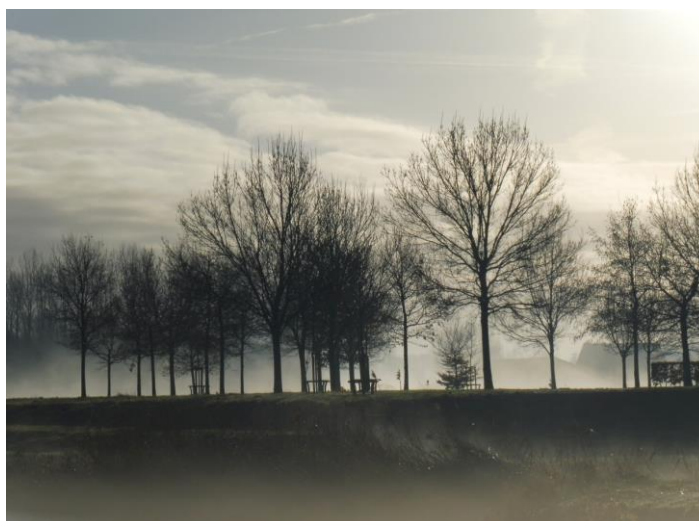
Een kwart van de inwoners van 19 jaar en ouder heeft geurhinder ondervonden van (hout)stook (Bron: Gezondheidsmonitor GGD Haaglanden). Dat vindt de PvdD een hoog percentage. Daarom is het goed dat er een voorlichtingscampagne over de nadelige gevolgen van (hout)stook komt.

De PvdD heeft gevraagd wat de inzet op minder gamen zal zijn. Het is een dermate verslaving dat je er moeilijk van kunt afkicken. Er zijn aanwijzingen dat games waar veel

agressie in voorkomt, kunnen leiden tot meer agressieve gedachten en gevoelens. Het kan ervoor zorgen dat agressiviteit normaler gevonden gaat worden.

Goed dat er in 2020 een hitteplan is opgesteld, maar ook het tegengaan van hittestress behoort hiertoe! De PvdD heeft voorgesteld om dat op te nemen in de klimaatplannen en de omgevingsvisie in 2021 en het college heeft dit toegezegd.

Mensen zijn sociale wezens. We hebben elkaar praktisch en emotioneel nodig. Om steun te bieden als het even wat minder gaat, om gevoelens te delen, om inhoudelijke gesprekken te voeren. Fysieke en geestelijke gezondheid zijn nauw met elkaar verbonden en hebben interactie met elkaar. Voorbeelden ervan zijn eenzaamheid en depressie. Onderzoek toont aan dat eenzaamheid een fysieke uitwerking heeft: eenzaamheid kan, net als stress, een negatieve invloed hebben op het immuunsysteem. Met een lage weerstand ben je vatbaarder voor infecties. Ook kan eenzaamheid leiden tot depressie en een verhoogd risico op hartziekten en de ziekte van Alzheimer. Daarnaast kan eenzaamheid een oorzaak zijn van ongezond gedrag: weinig bewegen, minder gezond eten en meer gebruik van verslavende middelen. Met als gevolg een groter risico op overgewicht, hoge bloeddruk en hart- en vaatziekten; het is dus een wisselwerking. Eenzaamheid maakt ongelukkig. Het gevaar bestaat dat een negatieve spiraal ontstaat doordat je minder goed voor jezelf zorgt. De gemeente heeft zich aangesloten bij het landelijk actieprogramma 'Eén tegen eenzaamheid' van het ministerie van VWS. Samenwerkingspartners zijn onder andere: GGD Haaglanden; Stichting Welzijn Ouderen Pijnacker; kerken. Dat is op zich mooi, maar de PvdD vindt dat niet genoeg. Er moet budget voor worden vrijgemaakt. Na een toezegging is er geen amendement ingediend en heeft de PvdD ingestemd met het voorstel.

Bomen in de mist Balijbos

5. Ruimtelijke ordening

De Partij voor de Dieren heeft tegen de woonvisie gestemd, omdat de plannen in de toekomst ten koste gaan van bestaand groen, wat voor onze fractie onacceptabel is. Ons uitgangspunt is bouwen wat je lokaal nodig hebt, niet bouwen wat lokaal maximaal mogelijk is. Nieuwe woningen zijn nodig, vooral voor starters en senioren, maar dienen gebouwd te worden op plekken waar nu al gebouwen staan. Vervangen van leegstaande kantoren en verouderde glastuinbouw bedrijven, evenals het verdichten (inbreien) van bestaande woongebieden en tiny houses behoren wat onze fractie betreft wel tot de mogelijkheden. De PvdD heeft bij de gemeentelijke plannen voor ruimtelijke ordening vooral prioriteit gegeven aan het groen en open houden van het buitengebied. Pijnacker-Nootdorp heeft midden in de randstedelijke metropoolregio een groen imago en dat willen we zo houden. De PvdD heeft de zorg geuit dat geleidelijk aan de linten steeds meer worden volgebouwd met huizen doordat er schuren worden afgebroken, wat ten koste gaat van de specifieke lintenvisie. In theorie zou het zelfs zo kunnen zijn dat de schuren meer een bij het landschap passend beeld geven dan de nieuwe woningen die gebouwd worden. De PvdD is daarom zeer kritisch op de zoals genoemd wordt '*ruimte voor ruimte regeling*', omdat ook in het verleden al gebleken is dat het lang niet altijd kwaliteits- en kwantiteitswinst oplevert. De Ruimte voor Ruimte regeling is al in 2014 geëindigd, maar wordt in wezen nog steeds toegepast. De PvdD heeft de regeling geagendeerd om deze eens tegen het licht te houden en mogelijk aanvullende voorwaarden te stellen.

Bijdrage Centrumlijn Noord en Zuid

De PvdD vindt het een goed plan dat er nieuwe woningen, waaronder een hoog percentage sociale woningbouw, nabij Hoogwaardig Openbaar Vervoer, de metrohalte Pijnacker-Zuid, gerealiseerd gaan worden. Gezien de hoge parkeerdruk is gevraagd of er een plan van aanpak kan komen om het fietsgebruik te stimuleren. Ook de geplande ondergrondse garage is een goed voorstel. Dat betekent ruimtewinst en efficiënt ruimtegebruik.

Het is een mooi integraal en duurzaam opgezet plan met een integraal mobiliteitsplan en mooie uitgangspunten als natuurinclusief bouwen, een klimaatbestendige openbare ruimte, aardgasvrije woningen en voldoen aan een EPC van 0. Expliciet is gevraagd om natuurelementen als oude en waardevolle bomen in het gebied te sparen en de bomenkap te beperken tot het noodzakelijke en het hout te hergebruiken. Gevraagd is om mitigerende natuurmaatregelen om het natuurverlies te compenseren. De PvdD heeft ingestemd met het voorstel.

Wet voorkeursrecht gemeenten

De gemeente heeft een voorstel aan de Raad voorgelegd om als eerste het recht te hebben op de koop van gronden met het oog op toekomstige woningbouw op grond van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten. De Partij voor de Dieren begrijpt dat mensen een woning moeten hebben en dat de knelpunten vooral zijn: de beschikbaarheid van goedkope woningen voor starters en sociale woningen en de toenemende behoefte aan één- en tweepersoons huishoudens. We zijn van mening dat de woonmogelijkheden de diversiteit van de inwoners beter moeten gaan weerspiegelen en de trend van steeds meer (dure) eengezinswoningen moet doorbroken worden.

De PvdD wil dat er plekken worden gerealiseerd voor tiny houses, zoals in omliggende gemeenten ook al gebeurt. Dat zou kunnen op de plekken waar nu verouderde kassen staan.

De Partij voor de Dieren heeft tegen het voorstel gestemd op grond van de volgende argumenten:

- 1) Ten eerste vooral de aantasting van groen ten gunste van woningbouw. De PvdD schaart weilanden wel degelijk onder de groene ruimte, temeer omdat vele dieren daar nu hun woongebied hebben en alweer moeten wijken voor groeiambities, nota bene ook pal naast natuur- en recreatiegebied de Dobbeplass.
- 2) Ten tweede het argument van het publieke belang. Daar zit ook een andere kant aan en dat is het winstmodel voor de gemeente, waar een groot gevaar in schuilt, dat de gemeente op de stoel gaat zitten van commerciële grondmakelaar. En dat is risicovol.
- 3) Ten derde de ambitie om 4000 woningen extra te bouwen terwijl de eigenlijke lokale behoefte maar 1500 woningen extra is. Als iedere gemeente dezelfde redenatie zou volgen, staan er aan het eind tweemaal zoveel woningen als nodig in deze regio. En dat vinden we onwenselijk! We vinden dat de regionale afstemming beter geregeld moet worden en dat er veel meer moet worden ingezet op inbreiding en transformatie van bestaande panden als leegstaande bedrijfs- en kantoorpanden en winkels, juist ook regionaal. Daardoor zal er minder gebruik gemaakt hoeven te worden van de WVG. Het lijkt er nu op dat al die extra woningen een verkapt verdienmodel voor de gemeente gaan worden, in plaats van enkel het publieke belang dat wordt voorgestaan. Bovendien zal het nog meer een belasting zijn voor de huidige infrastructuur, die nu al vaak overbelast is. Ook dat vinden we een onwenselijke ontwikkeling qua milieueffecten en leefbaarheid!
- 4) Ten vierde vinden we de toenemende verstening en het negatieve effect daarvan op de klimaatadaptatie onwenselijk.

- 5) Ten vijfde: we vragen ons af of er al rekening gehouden is met een veel grotere energieopgave als er zoveel huishoudens extra bijkomen, zeker als het netto glastuinbouwareaal niet minder wordt.
- 6) Als laatste, maar zeker niet onbelangrijk, de ambitie van de gemeente, om de 'natuurhoofdstad van de MRDH gemeenten' te zijn, namelijk 'Pijnacker-Nootdorp Natuurlijk', een groene oase in stedelijk gebied met onze groene buitengebieden. Dat wordt met de voorgestelde bouwdrift, die ten koste gaat van groen, geweld aangedaan.

Rabobanklocatie

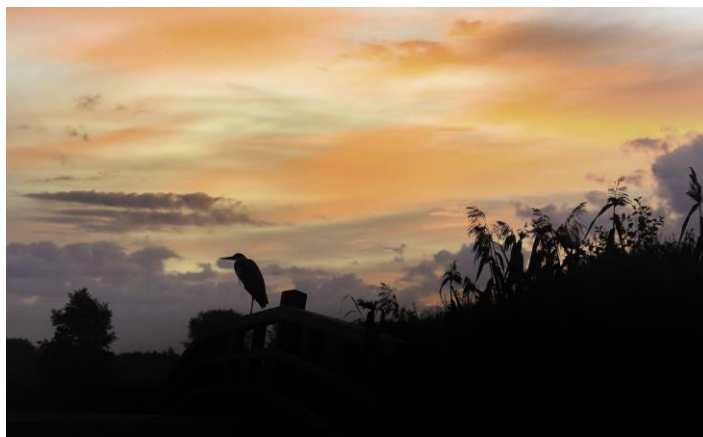
De Partij voor de Dieren ziet graag dat het bouwplan Rabobanklocatie Pijnacker (in het centrum van Pijnacker) natuurinclusief wordt uitgevoerd. Passend bij het groene imago van onze gemeente ('Natuurlijk Pijnacker-Nootdorp') en de gemeentelijke ambitie om onze kernen te vergroenen heeft de PvdD aangegeven dat een wens is dat er groene, natuurinclusieve elementen aan het ontwerp worden toegevoegd.

Zoals een groene plantenwand, een geveltuin, een sedumdak en/of eventuele nestgelegenheden voor vogels en insecten (indien zinvol, e.e.a. ter beoordeling van de gemeentelijk ecooloog) en het gebruik van duurzame materialen. Onze verwachting is dat een dergelijke uitvoering zowel de lokale ecologie als de maatschappelijke acceptatie ten goede zal komen. Dit is toegezegd door de ontwikkelaar.

Bestemmingsplan de Scheg

De PvdD ziet de Scheg als een inbreilocation waar nieuwbouw plaatsvindt die significant bijdraagt aan realisatie van meer sociale huurwoningen. Tegelijk is er sprake van het verdwijnen van groen en natuur. Wij hebben ook de vele inspraakreacties en zienswijzen gelezen van de huidige buurtbewoners en snappen hun zorgen en bezwaren. Dit maakt de Scheg een moeilijk dossier. Een belangrijke afweging was, net als bij het voorontwerpbestemmingsplan, de toezeggingen van het College. Te meer omdat die ook via een amendement in de beantwoording van de inspraakreacties zijn opgenomen: 'Wij vertrouwen erop dat er met respect voor de aanwezige flora en fauna gebouwd gaat worden en in deze nieuwe wijk een grote ecologische zone en veel natuurinclusieve bouw komt, zodat het leefgebied voor de aanwezige dieren effectief in stand blijft en de biodiversiteit mogelijk zelfs wordt vergroot.' Alles in beschouwing nemend heeft de PvdD ingestemd met de voorgestelde nieuwbouw in dit gebied.

Reiger bij zonsondergang Dobbeplas

Ontwerp bestemmingsplan Balij Bieslandsebos

De PvdD heeft ervoor gepleit om helemaal geen evenementen in recreatieterrein 'De Dobbeplas' toe te staan. Het is een natuur- en recreatiegebied en dat moet vooral zo blijven! Retraitecentrum Stiltegoed is voor de PvdD een lastige afweging. Er is behoefte aan een stilteplek, die mensen gegund wordt, maar de PvdD wil ook dat er nieuw wordt gebouwd in waardevolle groene ruimte, ook al is de overnachtingsmogelijkheid eruit gehaald.

De Bieslandseweg 2 in Delfgauw is voor de PvdD een lastige afweging. Nu heeft het de bestemming manege, maar het staat leeg. We begrijpen de mogelijkheid die het college nu ziet om deze bestemming eraf te halen en te realiseren. Wel is positief dat stallen aan nieuwe diervriendelijke eisen gaan voldoen. Er is echter wel sprake van een uitbreiding van de bebouwing, van 1.300 m² naar een oppervlakte van 2.086 m² midden in een groen en waardevol gebied. De verkeersdruk op de smalle en landelijke Noordeindseweg neemt significant toe en dat vindt de PvdD onwenselijk. Onze fractie heeft daarom tegen dit bestemmingsplan gestemd.

6. Mobiliteit

Ontwerp Bestemmingsplan Keervoorziening Randstadrail 2020

Verbetering en uitbreiding van het OV is belangrijk en door de aanleg van de keervoorziening wordt het OV verder verbeterd. Ook gaat de keervoorziening niet ten koste van groen en natuur. Daarom heeft de PvdD ingestemd met dit voorstel.

7. Onderwijs

Koeien Biologische dynamische boerderij Bieslandhoeve

Integraal Kind Centrum (IKC) Huisvestingsplan Pijnacker

Goed onderwijs voor iedereen is voor de PvdD heel belangrijk en een goede onderwijshuisvesting draagt hieraan bij. De Partij voor de Dieren heeft ingestemd met het IKC Huisvestingsplan Pijnacker. We hebben aandacht gevraagd voor een veilige verkeersafwikkeling en draagvlak bij omwonenden. De PvdD heeft ingestemd met het voorstel.

Zonnepanelen op kassen

8. Energietransitie

Energiemix Pijnacker-Nootdorp

De Partij voor de Dieren vindt het van het allergrootste belang dat wordt ingezet op energiebesparing. Er zou vooral moeten worden ingezet op energiebesparing in de glastuinbouwgebieden, omdat zij de grootste energieverbruiker in onze gemeente zijn.

Ook kan worden ingezet op de kas als energiebron in de vorm van zonnepanelen op en rondom kassen! Dat biedt nog veel kansen. Bijvoorbeeld verdere ontwikkeling van lichtdoorlatende zonnepanelen in samenwerking met Universiteiten en de provincie, die duurzame innovatie als één van de doelstellingen heeft. We hebben er bij het College op aangedrongen om deze ambitie op te nemen bij de Energiemix!

Zonne-energie op daken van huizen, bedrijven, winkels en scholen, kan nog veel meer worden uitgewerkt. Zonne-energie stimuleren op daken, zoals voorgesteld door het college, vinden wij prima! Ook zonne-energie opwekken in transitiegebieden van glastuinbouw naar woninggebieden biedt goede mogelijkheden.

De PvdD is niet, zoals veel andere partijen in de gemeenteraad, per definitie tegen windenergie. We zijn voorstander van windenergie die wordt opgewekt in samenspraak met bewoners (dus van onderop) en waarbij de inwoners ook het financiële profijt hebben van de windmolens. Ook kan gedacht worden aan windmolens langs snelwegen als de A12 en A13 en op industrieterreinen, waar mens en dier en geen noemenswaardige hinder van ondervinden.

Windenergie van buiten de gemeente is eveneens acceptabel.

De inzet op de grootschalige provinciale en geldverslindende Leiding over Oost (LoO) vindt de PvdD geen goed basis. Er wordt bij deze warmterotonde gebruik gemaakt van de restwarmte uit de fossiele industrie. Dit vindt de fractie een verkeerde prikkel die de fossiele industrie in stand houdt, terwijl we er juist vanaf willen bij de energietransitie. Voor ons, politici, die moeten beslissen over de toekomstige warmtevoorziening, is het goed om te beseffen dat het hier niet gaat om restwarmte, maar om warmte waarvoor 'gewoon' nieuwe en dus extra brandstof verstoekt moet worden en dat is niet duurzaam.

Ook de afvalverbranding, waar gebruik van wordt gemaakt, vinden wij niet duurzaam, omdat er geen afval meer zou moeten worden verbrand, maar gerecycled als we spreken van een duurzame energietransitie. Voor de afvalverbranding wordt zelfs veel afval geïmporteerd uit het buitenland, wat leidt tot perverse en niet-duurzame verdienmodellen, die hierdoor worden gestimuleerd en in stand gehouden. Daarnaast kent warmtetransport over grote afstanden, zoals die van de warmterotonde, ook grote warmteverliezen. Uit een onderzoek van het CBS uit 2015 blijkt dat gemiddeld 25 procent van de warmte die een warmtenet in gaat, verloren gaat. De pijp naar Leiden heeft vanwege de grote afstand en complexiteit een groot warmteverlies, waardoor het uiteindelijke rendement grotendeels verloren gaat.

Ook heeft de PvdD veel moeite met de biomassavergisting. Het gaat om GFT afval, berm/groenafval, en mest voor vergisting en snoei- kap- en houtafval om te verbranden. Dit is niet duurzaam! Veel van de mest is afkomstig uit intensieve melkveehouderijen en daar willen wij juist van af. Beter is om dit 'afval' weer echt te hergebruiken en niet te vergisten of te verbranden. Uit de beantwoording blijkt dat het gaat om regionale vergisting. Het toezicht op de biomassacentrales is onvoldoende en in de praktijk blijkt dat er veel illegaal en vaak gevaarlijk afval in de vergister wordt gekieperd, wat schadelijk is voor de gezondheid van mens en dier en het milieu. Ook zijn biovergisters gevaarlijk vanwege ontploffingsgevaar. Er hebben zich al meerdere ongelukken hierdoor voorgedaan.

De PvdD vindt dat deze vormen van energiewinning dan ook alleen maar ingezet moeten worden als ze ook echt duurzaam zijn. En dat zijn ze dus in onze ogen niet!

Veel van de biomassa is recyclebaar, bijvoorbeeld als het verwerkt wordt tot compost. Als het wordt vergist of verbrand, wordt het niet gerecycled en dat is niet duurzaam.

Uit de antwoorden blijkt dat er ook kap- snoei- en afvalhout wordt verbrand. Het is maar de vraag wat daaronder wordt verstaan. Bovendien komt de verbranding van biomassa fijnstof en andere schadelijke emissies vrij, die niet goed zijn voor ons milieu en de volksgezondheid en het leidt weer tot een hogere CO₂ uitstoot, die we juist willen verlagen. De PvdD kwalificeert biomassaverbranding daarom niet als 'duurzaam' en 'groen'.

Inzet op aardwarmte vinden wij vooralsnog acceptabel, maar we moeten wel blijven monitoren wat er in de bodem gebeurt vanwege gevaar het gevaar voor de ondergrond! De lange termijn consequenties hebben we niet in beeld en wij willen in onze gemeente geen ellende zoals in Groningen plaatsvindt of andere gevaarlijke en nadelige consequenties voor onze inwoners. De fractie heeft vooral een zwaarwegend bezwaar tegen de biomassavergisting en de grootschalige provinciale warmterotonde en heeft daarom niet ingestemd met het voorstel.

Regionale Energie Strategie (RES)

Onze fractie heeft de volgende wensen en bedenkingen kenbaar gemaakt ten aanzien van de concept-RES:

1. Meer aandacht voor besparing

In deze concept RES wordt energiebesparing nauwelijks als deeloplossing genoemd. Een enkele keer wordt het aangehaald, maar nergens wordt er dieper op ingegaan. Waar bijvoorbeeld bij brandstoffen al concrete keuzes gemaakt lijken te zijn en de zoekgebieden voor windmolens en PV-velden al gedefinieerd worden in deze RES, staat er over de

uitvoering van energiebesparing niets. Geen ambitie, geen plan van aanpak. Sterker nog, op de plekken waar er wel dieper op ingegaan wordt, lijkt het zelfs ontmoedigd te worden, in het bijzonder:

p.18 deel A: *"Aandacht is nodig voor de effecten van verbeteren van woningisolatie in relatie tot ventilatie. In potentie een negatief effect op de gezondheid van de bewoners."*

p.32 deel B: *"Er zitten grenzen aan het verbeteren van de energie-efficiëntie: een woning maximaal isoleren is weliswaar energie-efficiënt, maar dit leidt niet altijd tot een evenredige verlaging van de energiekosten. Soms is het verstandiger om tot een zeker niveau te isoleren, en niet verder. Want het uiteindelijke doel is niet alleen een duurzaam, maar ook een betrouwbaar en betaalbaar energievoorziening."*

Onze fractie wenst meer (positieve) aandacht voor energiebesparing in de RES en een concreet plan van aanpak om deze besparing te realiseren in alle velden (woningen, industrie, glastuinbouw, transport, etc.).

2. Lange termijnvisie

Waar enerzijds (terecht) gewaarschuwd wordt om niet te investeren in technologie die op lange termijn niet wenselijk is, waar het waterstofgas betreft, lijkt men dit argument te vergeten als het gaat over regionale energierotondes. Bij de dimensionering en business case gaat men uit van restwarmtestromen die gebaseerd zijn op een veelal op fossiele brandstoffen gebaseerde industrie en het verbranden van afval. Twee bedrijfstakken die binnen enkele decennia totaal omgevormd zullen zijn, waarbij de hoeveelheid restwarmte naar verwachting ook sterk zal zijn gereduceerd. De lange termijnvisie voor deze investering ontbreekt, terwijl de hele warmtestrategie eraan opgehangen wordt. Een 'lock-in' situatie waarbij we onnodig lang afhankelijk blijven van fossiele industrie en afvalverbranding dreigt hier. Het is wat onze fractie betreft noodzakelijk om deze keuze in de RES opnieuw tegen het licht te houden en op zijn haalbaarheid op de lange termijn te toetsen. In het bijzonder vragen wij hierbij aandacht voor (het tegengaan van) voorgenoemde lock-in situatie.

Ook de nadrukkelijke keuze voor biogas en 'blauwe' waterstof is onverstandig met het oog op de lange termijn. Biogas is schaars en beter (hoogwaardiger) inzetbaar als chemische bouwsteen dan als brandstof. Blauwe waterstof is gebaseerd op fossiele brandstof en daarmee per definitie niet houdbaar op de lange termijn. Daarbij komen nog de problematiek en risico's van CO₂ opslag. Ook hier speelt het risico te lang te blijven hangen in een tijdelijke oplossing. Volledige inzet op duurzame elektriciteit lijkt onze fractie een veel betere investering dan inzet op deze twee tijdelijke brandstoffen.

3. Overige bedenkingen

- De term 'pijplijn projecten' voor alle projecten die al gepland staan, is wat onhandig, want kan verward worden met letterlijke aanleg van pijpen.
- De PvdD fractie vraagt zich af of er voldoende rekening is gehouden met het niet gebruik kunnen maken van de SDE+ regeling in de business case. Deze subsidieregeling kent vaak een loting.
- Hoewel in de RES onderkend wordt dat participatie belangrijk is, hebben ons toch al van verschillende kanten klachten bereikt dat organisaties zich gepasseerd, dan wel niet gehoord voelen. Graag meer aandacht en een concreter plan hiervoor.

9. Sociaal domein

De PvdD heeft ingestemd met goede aanpassingen in de Verordening Jeugdhulp, WMO, maar heeft ook schriftelijke vragen gesteld op het gebied van het sociaal domein.

10. Financiën

Bijdrage Verkoop Eneco aandelen 16 januari 2020

Eneco is tot nu toe één van de duurzaamste energiebedrijven. En het voorstel is dat het wordt verkocht aan Mitsubishi. Een bedrijf dat enorm investeert in de gas-, olie- en kolenindustrie. Ook produceert Mitsubishi plastic, gevechtsvliegtuigen, olietankers etc. Daarnaast timmeren ze flink aan de weg in de grootschalige bio industrie. Ook vissen ze specifiek op een bedreigde diersoort, om in te vriezen en voor veel geld te kunnen verkopen als zij zijn uitgestorven. Een bedrijf dat jaren sjoemelde bij testen die meten of hun benzineverbruik wel aan de overheidseisen voldoen.

Het kan toch niet de bedoeling zijn van de overheid om zoveel stappen terug te doen. Bovendien is het een buitenlands bedrijf. Veel Nederlandse bedrijven worden verkocht aan het buitenland en we krijgen daardoor steeds minder invloed op onze eigen energietransitie. De PvdD vindt dit een ongewenste ontwikkeling. We moeten kunnen sturen op onze eigen energietransitie en niet de sturing in handen geven van op winst beluste buitenlandse bedrijven.

De PvdD heeft er geen vertrouwen in dat de afspraken die gemaakt zullen worden bij de verkoop, voldoende zijn om een vooruitstrevende duurzame koers te garanderen. Dit bedrijf heeft er namelijk baat bij om het gebruik van fossiele energie te blijven stimuleren. Het is alsof je een pyromaan de directeur maakt van de brandweer.

Eerdere verkoop van Nuon en Essent heeft laten zien dat de buitenlandse investeerders zich niet zo veel om de lokale belangen en de lange termijnbelangen van Nederland

bekommeren. Zij gaan voor het geld. Deze bedrijven staan nu onderaan de lijst van duurzame energiebedrijven. Buiten dat blijft onze fractie van mening dat Eneco als energieleverancier in overheidshanden moet blijven. Principeel vindt de PvdD dat niet alleen de energienetwerken, maar ook de energieproductie in publieke handen hoort. Het is bij meerdere sectoren gebleken dat het vermarkten van publieke belangen niet leidt tot een betere borging van dit publieke belang, maar dat de macht van geld het overneemt, wat kan leiden tot desastreuze gevolgen, zoals in de zorg is gebeurd. De markt kijkt veelal naar de korte termijn en de meest rendabele koers en heeft niet als hoogste prioriteit het publieke belang en de lange termijn. Het is van groot belang dat een nutsvoorziening als Eneco het belang van mensen en het publieke belang blijft dienen en niet dat van de markt. Mitsubishi gaat helemaal niet extra investeren in duurzame energie, maar gaat zijn vierhonderd megawatt aan offshore windenergie assets onderbrengen in Eneco. Samengevat: de Partij voor de Dieren was en blijft tegen de verkoop van de Eneco aandelen en zal tegen het voorstel stemmen.

Evaluatie starterslening

De PvdD wil geen vervolg van de starterslening voor het kopen van een eerste woning. Uit de evaluatie blijkt zelfs dat als gevolg van een starterlening vaak een duurder woning wordt gekocht dan men eigenlijk kan betalen. Dat is geen gewenste situatie: namelijk niet een nog grotere schuldenmaatschappij. Goedkopere, betaalbare en duurzame woningen is de oplossing. Daarin moet worden geïnvesteerd, zoals bijvoorbeeld tiny houses. Met name bij jongeren is hier veel interesse in. Minder woonkosten en meer geld voor andere zaken. Niet meer investeren in dure eengezinswoningen. Die zijn voldoende beschikbaar. De PvdD heeft niet ingestemd met het voorstel.

Investeringsvoorstel deel Enecogelden

Als er bezuinigd moet worden, leert de geschiedenis dat cultuur en duurzaamheid als eerste in de ijskast gezet worden. Dat vindt de PvdD onacceptabel. De PvdD vindt het een goed voorstel van het college om een reserve te vormen om de Enecogelden toch als structurele jaarlijkse inkomsten te kunnen aanwenden, om te kunnen blijven investeren in onze ambities zoals vastgelegd in het hoofdlijnenakkoord. De fractie van de PvdD heeft ingestemd met het voorstel.

11. Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

Wijziging APV

In verband met de coronacrisis geldt er voor de jaarwisseling 2020-2021 een landelijk vuurwerkverbod. De vrees bestaat dat het carbidschieten door inwoners als een alternatief voor het afsteken van vuurwerk wordt gezien. Carbidschieten kan, indien dit niet goed wordt uitgevoerd, zeer gevaarlijk zijn en leiden tot ongelukken. In Pijnacker-Nootdorp is slechts een beperkte traditie voor carbidschieten. Daarom is er (naar aanleiding van antwoorden op schriftelijke vragen van de PvdD) een ontheffingsmogelijkheid toegevoegd, waarbij voorwaarden gesteld worden. Het is een extra drempel en ook de handhaving wordt gemakkelijker.

Onervarenheid van carbidschieten kan tot ongelukken leiden, waardoor de zorg extra wordt belast. Om dit te voorkomen heeft de PvdD een amendement ingediend om een algeheel verbod op carbidschieten in de Algemene plaatselijke verordening Pijnacker-Nootdorp op te nemen. Aanvankelijk wilde de PvdD de mogelijkheid van een ontheffing toevoegen, maar dat was voor 2020 gezien de tijdspanne, niet meer mogelijk. Het amendement kreeg geen meerderheid. Wel zijn er beperkende maatregelen voor carbidschieten opgenomen in de APV naar aanleiding van eerdere gestelde vragen van de PvdD over dit onderwerp.

In de APV is nu ook een verbod om ballonnen op te laten! Eveneens een mooi succes naar aanleiding van een eerdere motie van de Partij voor de Dieren hierover.

12. Begroting 2021

Het coronavirus heeft een enorme impact op onze samenleving en economie. Iedereen heeft daarmee te maken met soms vergaande gevolgen. Het geeft aan dat het tijd is voor verandering en een blijvend duurzaam nieuw normaal, zoals regelmatig thuiswerken, minder globalisering en meer regionaal. Kwetsbare mensen zijn vaak de dupe en de eenzaamheid onder ouderen dreigt hierdoor toe te nemen. Ook hier zou moeten gelden: samen verder in verbinding! Wij staan als raad, als volksvertegenwoordigers, in verbinding met de samenleving, maar ook met onze leefomgeving. De Partij voor de Dieren wil zich inzetten voor kwetsbare groepen. Kinderen en kwetsbaren anderen mogen niet de dupe worden van bezuinigingen en we zullen dit kritisch blijven beoordelen.

Met het 10-punten plan wordt komende jaren een belangrijke stap voorwaarts gezet op het gebied van dierenwelzijn. Gevraagd is om deze stap in cijfers te monitoren, zoals bijvoorbeeld soortentellingen en cijfers over de aangiftes dierenmishandeling. Aangezien er

geen integrale jaarrapportage dierenwelzijn wordt opgesteld, zijn de stukken van de planning en control cyclus, zoals de voorliggende begroting, daar de aangewezen plek voor.

Onze gemeente heeft te maken met steeds verdergaande verstedelijking. Veel nieuwe wijken als Ackerswoude, Keizershof, Tuindershof, De Scheg en de Centrumlijn.

De ruimte die de mens inneemt, gaat steeds meer ten koste van de leefruimte van dieren en de biodiversiteit neemt nog steeds af. We moeten zuinig zijn op onze groene leefomgeving en waar mogelijk deze uitbreiden. Het belang van biodiversiteit groeit, maar toch houden we er steeds minder van over. Diverse wetenschappelijke rapporten geven aan dat de omvang van populaties van in het wild levende dieren de afgelopen vijftig jaar wereldwijd gemiddeld met 60 procent is afgenomen. We hebben grote zorgen over de toenemende bebouwing, zoals ook geopperd bij de behandeling van de woonvisie, wat ten koste gaat van de biodiversiteit en de leefruimte van mens en dier en zullen dit kritisch blijven beoordelen.

We kunnen als gemeente ons groene imago een boost geven door onze buitengebieden en cultuurlandschap een positieve impuls te geven. Houtwallen behoren tot het oerhollandse cultuurhistorische landschap, zoals polderkaden, die met bomen en struiken zijn beplant, maar ze zijn grotendeels verdwenen. Ze herbergen een grote verscheidenheid aan planten- en diersoorten en dragen daarmee bij aan de verbetering van de biodiversiteit. Bovendien hebben ze een belangrijke recreatieve waarde en ze dragen bij aan ons groene imago en een goed vestigingsklimaat. Daarnaast komen akkerranden sporadisch voor in onze gemeente. Akkerranden leveren ook een waardevolle bijdrage aan de verbetering van biodiversiteit én aan integrale natuurlijke plaagbeheersing. Al met al reden genoeg om hierin te investeren. De PvdD heeft een motie ingediend, waarop een toezegging is gekregen.

Lichtvervuiling is ook een voorbeeld van de toenemende overlast door bebouwing en bedrijvigheid. Zeker in onze gemeente met de vele verlichte kassen. Duisternis wordt steeds schaarser, veel licht bij gebouwen, lege kantoren, bedrijven, reclamezuilen en kassen. Nachtelijke verlichting is een belasting voor de gezondheid, de natuur, het milieu, maar ook de energietransitie. Er kan veel meer energie bespaard worden door onnodige verlichting te weren. Ruim 70 procent van de bedrijven houdt 's-nachts lichten onnodig aan. In juni 2019 is een motie van CDA en D66 in de Tweede Kamer aangenomen om gezamenlijk met gemeenten en provincies te komen met een leidraad over lichthinder.

De Nacht van de Nacht is een landelijk evenement dat jaarlijks op de laatste zaterdag van oktober wordt georganiseerd, waaraan diverse gemeenten al deelnemen om mensen bewust te maken van lichtvervuiling en de mogelijkheden om dit terug te dringen. Bovendien hebben gemeenten afwegingsruimte om invulling te geven aan het voorkomen van lichthinder. De

gemeente neemt vanaf 2021 als deel aan de Nacht van de Nacht op verzoek van de PvdD. De motie om gezamenlijk met de provincie een leidraad en plan van aanpak uit te werken om lichthinder te verminderen kreeg geen meerderheid in de raad.

College en raad zijn het er over eens dat er grote uitdagingen voor ons liggen om de fysieke leefomgeving aan te passen aan de negatieve gevolgen van klimaatverandering, zoals langere periodes van droogte en hitte, afgewisseld met intensievere regenval. Een mooi voorbeeld is klimaatbestendig Klapwijk, maar de bulk van de opgave ligt nog voor ons. De gemeente is eindverantwoordelijk voor het goed functioneren van de fysieke leefomgeving en moet daarom een trekkersrol op zich nemen vanaf 2021. Het onderwerp leent zich goed voor participatie en de PvdD heeft een motie ingediend om een klimaatfonds in te stellen. Inwoners, bedrijven en organisaties worden actief gestimuleerd om zelf initiatieven nemen om de negatieve gevolgen van de klimaatverandering tegen te gaan, waarbij vanuit een bijdrage via een gemeentelijk klimaatfonds een extra financiële impuls gegeven wordt om de doelen te bereiken. Dat sluit dus mooi aan op de gemeentelijke doelen die gesteld zijn. Ook is in de motie voorgesteld om een adviesraad in te stellen met deskundige leden om de voorgestelde oplossingen te toetsen. De motie behaalde geen meerderheid in de raad.

In 2017 is een motie van de PvdD 'Hier past een boom' aangenomen in de raad. Tot nu toe blijkt dat de burgerparticipatie onvoldoende tot stand komt. Op verzoek van de PvdD wordt dit onderwerp extra onder de aandacht van onze inwoners gebracht.

Bomen planten met kinderen Mariaschool Pijnacker

13. Schriftelijke en technische vragen

De fractie heeft in 2020 de volgende schriftelijke en technische vragen ingediend:

- Technische vraag Subsidieverordening
- Technische vraag Energiemix
- Technische vragen bomenkap Balijbos
- Schriftelijke vragen uitbreiding woningbouw
- Technische vragen vuurwerkverbod en regels carbidschieten
- Algemene subsidieverordening Pijnacker-Nootdorp 2020
- Schriftelijke vragen Week zonder Vlees
- Technische vraag Glasvezelkabels
- Schriftelijke vragen Aanwijzing artikel 2 en 5 Wet voorkeursrecht Gemeenten
- Technische vragen Beheerplan Baggeren
- Schriftelijke vragen actieagenda economische visie
- Schriftelijke vragen vluchtelingenkinderen uit Griekenland
- Schriftelijke vervolgvragen actieagenda economische visie
- Technische vragen grondstorting Oude Polder
- Technische vragen begroting 2021 Metropoolregio Rotterdam-Den Haag
- Technische vragen Jaarstukken 2019 en Kadernota 2020
- Technische vragen begroting 2021 servicebureau jeugdhulp Haaglanden
- Technische vragen begroting 2021 GGD en Veilig Thuis
- Schriftelijke vragen terrassen Pijnacker-Nootdorp
- Schriftelijke vragen Integraal Kind Centrum Huisvestingsplan Pijnacker
- Technische vragen Evaluatienota Dierenwelzijn 2020
- Technische vragen begroting 2021 ODH
- Schriftelijke vragen klepelen en maaien
- Schriftelijke vragen aanpassing Delftsestraatweg Pijnacker
- Schriftelijke vragen uitbreiding woningbouw
- Technische vragen energiemix
- Schriftelijke vragen grondstorting en de aangelegde dam langs het Oostlandfietspad achter de Zuideindseweg
- Schriftelijke vragen Huis van Heron (verduurzaming bedrijventerrein Heron)
- Technische vragen bestemmingsplan De Scheg
- Technische vragen bomenkap langs Emmapark in Pijnacker

- technische vraag over achtervang Waarborgfonds Sociale Woningbouw.
- Schriftelijke vragen PvdD bestemming ecologische en biologische landbouw

14. Moties en amendementen

De fractie heeft in 2020 de volgende moties en amendementen ingediend:

- Amendement en motie woonvisie: verworpen
- Motie 'slimmer uit de crisis' (kadernota): verworpen
- Motie onderzoek jeugdhulporganisaties H10 gemeenten: ingetrokken
- Motie akkerranden en houtwallen: toezegging; motie ingetrokken
- Motie Klimaatfonds: verworpen
- Motie 'Mag het licht uit?': Gedeeltelijk aangenomen
- Amendement Ontwerpbestemmingsplan De Scheg: aangenomen
- Amendement definitie dierenwelzijn: verworpen
- Amendement Zienswijze Ontwerpbegroting 2021 Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden: aangenomen
- Amendement Zienswijze Ontwerpbegroting 2021 GGD en Veilig Thuis Haaglanden: aangenomen
- Motie Landelijk vuurwerkverbod: ingetrokken vanwege landelijk vuurwerkverbod
- Amendement carbidschieten: verworpen
- Motie tegengaan lichthinder: verworpen

15. Media/Communicatie

De fractie onderhoudt een goed contact met de diverse media, zoals RTV West, Pijnacker-Nootdorp Actueel, FeelgoodRadio, Pijnacker-Nootdorp TV, het Algemeen Dagblad (regionaal), de Telstar en diverse andere regionale media. Naast het uitsturen van persberichten weten ze ons ook te vinden voor interviews, zoals een uitgebreid artikel in het Algemeen Dagblad over woningbouw in onze gemeente. De fractie is actief op de sociale media en de website wordt wekelijks geactualiseerd.

In 2020 zijn de volgende persberichten verzonden:

1. Persbericht vuurwerkverbod
2. Persbericht Tienpuntenplan dierenwelzijn
3. Persbericht Carbid schieten

16. Werkbezoeken

De fractie heeft in 2020 vanwege de coronacrisis geen werkbezoeken kunnen afleggen, maar heeft wel digitaal gesproken met de Vereniging voor Natuur- en Milieubescherming

Pijnacker-Nootdorp, vertegenwoordigers van de glastuinbouw, het Milieuplatform Pijnacker-Nootdorp en de Sportraad.

Tot slot

In dit jaarverslag zijn niet alle werkzaamheden van de Partij voor de Dieren Pijnacker-Nootdorp beschreven, maar is een beeld op hoofdlijnen gegeven.

We blijven vasthouden aan onze idealen en blijven koersen op het vergroten van mededogen voor dieren, natuur, kwetsbare groepen mensen en echte verduurzaming van onze samenleving. Dit onder het motto: geef nooit op! De fractie van de Partij voor de Dieren in Pijnacker-Nootdorp blijft zich ook in 2021 inzetten om de weerbaarheid van wat kwetsbaar en echt van waarde is te vergroten. Wat echt van waarde is, bezit je niet, maar heb je lief!

